

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
10. ožujka 1954.
Izlazi tjedno
God. III. Broj 83
Cijena 7 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

POLITIČKI ŽIVOT PRED DOPUNSKO IZBORE

Zastupnički kandidat Nikola Špirić među svojim biračima

Što se više približava 21. ožujka, dan kada će se u izboru kotara Šibenik III. održati dopunski izbori, to je i politički život na području tog izbornog kotara sve živiji. No uza sve to, politička aktivnost u selima nije intenzivna a ni raznolika o čemu bi političke organizacije na terenu morale voditi računa, osobito u ove predizborne dane.

U posljednje vrijeme drug Nikola Špirić, kojeg su birači izbornog kotara Šibenik III. kandidirali za zastupnika Sabora NR Hrvatske, održao je niz uspješnih sastanaka na jednom dijelu svog izbornog kotara. Oko 300 ljudi u Dubravcima, a 250 u Smrdeljima došlo je da pozdravi i čuje svog

zastupničkog kandidata. Isto tako u Čistoj Velikoj, Ladevcima, Krkoviću i Piramatovcima narod je s velikom pažnjom slušao izlaganje druga Nikole Špirića.

Na svim tim skupovima drug Špirić je narodu govorio o glavnim političkim događajima u svijetu, a naročito je istakao međunarodni položaj Jugoslavije, što su prisutni s najvećom pažnjom pratili. On je također govorio o uspjesima naše socijalističke izgradnje i tom prilikom je seljacima objasnio da je upravo jaka industrija najbolji preduslov za razvitak jedne moderne poljoprivrede. Istakao je da svaka zemlja, koja nema razvijenu industriju, ne može imati ni razvijenu

poljoprivredu i obratno zemlje sa snažnom industrijom imaju razvijenu i naprednu poljoprivredu. Drug Špirić je iznio niz primjera koji očitno potvrđuju te navode.

Između ostalog, drug Nikola Špirić je rekao da se na temelju dosadašnjih uspjeha, koji su postignuti u socijalističkoj izgradnji, može izvući zaključak da je ekonomska politika našeg državnog rukovodstva bila u cijelosti pravilna; da je ona u prvom redu omogućila da se izvučemo iz privredne zaostalosti s tim, što je izgrađena naša bazična industrija. Takva ekonomska politika stvorila je preduslove da se već sada može pristupiti ozbiljnom rješavanju problema naše poljoprivrede. On je istakao da naša industrija već sada može u znatnoj mjeri da pomaže poljoprivredi, što će u buduću moći i još više.

Pored toga, drug Špirić je govorio o novom načinu opozivanja, o kreditima za poljoprivredu i uredbi o zadrugarstvu, što će sve imati ogromnog utjecaja na razvitak poljoprivredne proizvodnje. Naročito je podvukao potrebu gospodarskog prosvjećivanja koje je jedan od važnih uslova za unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Na kraju je drug Špirić podvukao da se naši poljoprivrednici orijentiraju i to mnogo više nego dosad na vinogradarstvo, voćarstvo i stočarstvo. Na svim tim sastancima govorilo se i o lokalnim aktualnim pitanjima, kao o podizanju novih školskih zgrada, mostova, puteva i sl.

Do dana izbora zastupnički kandidat drug Nikola Špirić održat će i dalje sastanke sa svojim biračima.

njihovi zamjenici. U onim organizacijama, koje su obzirom na broj članova preglomazne, izvršeno je biranje sekretarijata od tri člana. Takve osnovne organizacije naknadno će izvršiti podjelu na odjeljenja, koja će birati svog sekretara.

Pored toga, izabrani su i delegati, oko 150 iz čitavog grada, koji će sudjelovati u radu gradske konferencije Saveza komunista. Kako je predviđeno, gradska konferencija SK održat će se početkom mjeseca travnja i na njoj će se, između ostalog, birati 7 delegata za Treći kongres Saveza komunista Hrvatske, koji će se održati 25. travnja o. g. u Zagrebu.

GODIŠNJI SASTANCI OSNOVNIH ORGANIZACIJA SK

Članovi SK raspravljaju o dosadašnjem radu

U posljednje vrijeme politički život u gradu je intenzivniji nego obično. U toku je održavanje godišnjih sastanaka osnovnih organizacija Saveza komunista. Zapravo većina je njih i održala svoje sastanke na kojima se u glavnom raspravljalo o ideološko-političkom odgoju članova SK i učvršćenju organizacije. Posebna pažnja je poklonjena probirnu rada članova Saveza komunista u masovnim i društvenim organizacijama, a osobito se raspravljalo o njihovoj aktivnosti u organizacijama Socijalističkog saveza, koja još uvijek ne zadovoljava.

Na godišnjim sastancima birani su i sekretari osnovnih organizacija Saveza komunista kao i Zagrebu.

Kreditni za investicije u privredi prema novim propisima

U Službenom listu FNRJ br. 4 od 28. I. 1954. g. objavljena je Uredba o kreditima za investicije u privredi. Osnovni principi ove Uredbe sastoje se u tome da banka raspolaze s određenim kreditnim fondovima, da se putem nje stvara tržište kredita i da se sklapa ugovor između banke i njenih komitenata. Ove kredite mogu davati Narodna banka FNRJ i druge banke koje budu osnovane po posebnim propisima.

Banke daju zajmove: a) privrednim, zadrugnim i društvenim organizacijama, kotarevima, gradovima, gradskim općinama s posebnim pravima, autonomnim jedinicama i narodnim republikama — za investiciju izgradnju u privredi, b) zemljoradnicima i zanatlijama — za unapređenje njihove djelatnosti.

Kredite individualnim zemljoradnicima banka će davati preko njihovih zadrugnih organizacija. Za tu svrhu rezervirana je svota u društvenom planu FNRJ za 1954. g. u iznosu od 2,3 milijarde.

Za odobravanje investicijskih kredita zanatlijama izaći će još naknadni propisi.

Ovom Uredbom predviđen je novi način davanja kredita putem konkursa. Kredite će dobiti oni zajmotražitelji koji ponude najpovoljniju kamatnu stopu i to pod uvjetom da prihodi, koji će se ostvariti preko ovih investi-

cija, osiguraju plaćanje kamate i otplaćivanje kredita.

Zahtjevi zajmotražitelja za dobivanje kredita putem konkursa moraju sadržavati slijedeće elemente i to:

1. svrhu za koju se traži kredit,
2. visinu cijelog zajma, kao i visinu tranša po godinama,
3. visinu stalnih obrtnih sredstava koja se istodobno traže, kao i visinu tranša po godinama (u koliko se radi o novim poduzećima ili novim pogonima već postojećih poduzeća),
4. kamatnu stopu i rok otplate koje zajmotražitelj nudi,
5. rok početka i rok završetka radova, kao i dan od kojega počinje teći rok otplaćivanja kredita,
6. naznaku iznosa svih dugoročnih obaveza zajmotražitelja i iznos godišnjih kamata i otplate po tim obavezama.

Prema Uredbi treba također da se kod podnošenja zahtjeva za kredit podnese i investicioni elaborat (investicioni program i generalni projekt).

Važnu novinu u sistemu investiranja predstavlja i Uredba o izradi i odobrenju investicijskog programa. Investicioni program treba da izradi svaki investitor bez obzira da li se radi o građevinskom objektu ili drugim investicionim radovima za koje se koriste investicioni kredit ili druga investiciona sredstva. Investicioni program predstavlja

elaborat koji s jedne strane, utvrđuje rentabilnost i ekonomičnost izgradnje a s druge strane korisnost investicionog projekta s obzirom na sve društvene, privredne i kulturne elemente. Investicioni program se izrađuje radi toga, da bi se ustanovila objektivna društvena kontrola nad ovim investicijama.

Baš radi pomanjkanja ovih gornjih elemenata mnoge privredne organizacije nisu uspjele na prvom konkursu za investicione kredite. Prema nepotpunim podacima podneseni zahtjevi za kredite na prvom konkursu iznosili su ukupno 237 milijardi dinara. Međutim, kod prve revizije odbačeno je 53% zahtjeva, jer nisu bili potpuni. Revizija tih podnijetih zahtjeva pokazala je, da su mnogi zahtjevi bili podneseni bez potrebe i u dosta slučajeva bez tehničke i ekonomske dokumentacije. Za konkurs se treba, dakle, dobro pripremiti. Treba izbjegavati svaku brzinu. One privredne organizacije koje imaju potrebu ili namjeru investiranja trebaju već sada da rade na pripremanju elaborata i potrebnih ekonomskih računica i analiza, a to znači da ne moraju raditi na brzinu, nego stalno i mirno. Privredna organizacija, dakle, može da ide na konkurs, na pr., za 6 mjeseci, za godinu ili dvije dana, znači onda, kada su svi elementi gotovi i provjereni.

(Nastavak na 4. strani)

Titova štafeta planinara

I ove godine će kroz naš grad proći štafeta planinara kojom oni nose pozdrave i najbolje želje drugu Titu prigodom njegovog 62. rođendana.

Članovi planinarskog društva »Vešebit« iz Benkovca nose štafetu palicu preko Skradina do Šibenika. Naše planinarsko društvo primit će od drugova iz Benkovca štafetu palicu u petak 12. o. mj. u 20 sati i to na Poljani maršala Tita. Štafeta palica ostat će čitavu noć u našem gradu i za tu prigodu će se u perivoju Ivana Gorana Kovačića podignuti šatori i uz logorsku vatru bit će organizirana straža planinara.

U subotu 13. o. mj. u 5.30 sati ujutro članovi planinarskog društva iz Šibenika nosit će štafetu palicu preko Vrpolja, Boraje i na kraju će je u Trogiru predati planinarskom društvu iz Kaštel Sućurca u 17 sati.

Poziva se građanstvo da u što većem broju prisustvuje dočeku planinarske štafete i tom prilikom izruči svoje pozdrave voljenom drugu Titu.

Općinski miting u Đevrskama

Povodom proslave 150. godišnjice Prvog srpskog ustanka u Đevrskama će se u nedjelju 14. o. mj. održati zbor na kojem će sudjelovati narod sa područja te općine. Na zboru će govoriti drug Nikola Špirić, zastupnički kandidat i predsjednik NO kotara.

Zamašna higijenska akcija

Organizacija Crvenog križa NR Hrvatske provest će tokom ove godine jednu veoma zamašnu higijensku akciju koja će obuhvatiti swa naša sela i gradove. U vezi te akcije nedavno je u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća Kotarsko-gradski odbor Crvenog križa Šibenik održao sastanak na kojem su, pored predstavnika masovnih i društvenih organizacija, te predstavnika Savjeta za prosvjetu i kulturu, Savjeta za narodno zdravlje i socijalnu politiku, Savjeta za komunalne poslove NO-a gradske općine, prisustvovali i predsjednici NO-općina kao i predsjednici odbora Crvenog križa sa područja kotara Šibenik.

Ova akcija sastojat će se od asanacionih radova koji će biti izvedeni u toku mjeseca travnja

Sjednica NO-a gradske općine

Na posljednjoj sjednici NO-a gradske općine, koja je održana 6. o. mj. donijeto je nekoliko važnih odluka i rješenja.

Sadašnji školski prostor, kako je poznato, ne zadovoljava potrebe školstva u našem gradu. Također i potrebe socijalnog staranja, te narodnog zdravlja zahtjevale su mjere koje će bar donekle poboljšati uvjete rada tih ustanova. Upravo zbog toga Narodni odbor je i donio Odluku o načinu osiguranja prostorija za najnužnije ili vanredne potrebe prosvjete, socijalnog staranja i narodnog zdravlja.

Poduzete su i mjere za normalno odvijanje građevinskih radova u nekim gradskim predjelima. Tako su donijete odluke o eksproprijaciji zemljišta i to u svrhu: proširenja ulice JNA, podizanja stambenih zgrada poduzeća »Ivan Lavčević«, te izgrad-

8. marta - Međunarodni praznik žena

8. marta, međunarodni praznik žena postao je za žene naše zemlje ne samo borbenim praznikom nego i danom smotre rezultata i osobite pažnje prema ženi, majci i radnici.

Daleko je iza nas 8. marta 1909. g. sa demonstracijama američkih žena da se njihova politička i ekonomska prava izjednače sa muškarcima. One su ta prava i dobile, jer ih je već tada na stotine hiljada radilo pored mašina u industriji, a mnoge svršavale najviše studije i radile na raznim odgovornim mjestima.

Pred 45 godina u isto doba jedva da se nešto znalo u svijetu za našu zemlju zemljoradniku, i pastirsku i zaostalou, ali borbeni u slobodarsku, a ženska prava bila su samo daleki san nekolicine najprogressivnijih umova slavonskog juga.

Tek posljednjih decenija taj san postaje stvarnost i svako novo ljeto koje prođe daje nove bilance stvaralaštva žena Jugoslavije. Ona je zauzela mjesto i radi u svim privrednim granama. Ona je pedagog, zdravstveni radnik, predstavnik vlasti, politički radnik i sudrug na svakom mjestu, pored muškarca. Ona je danas zajedno s njim neimar socijalističke izgradnje i borac za nove socijalističke odnose naše zajednice.

I u našem gradu u svom opsegu žene rade na svakom mjestu. One su graditelj na radilištima, radnici na dizalicama, na

tkalačkom stroju, u laboratoriju, u pedagoškom pozivu, u zdravstvenoj struci, u privredi i na raznim drugim mjestima radnici i rukovodioci i organizatori ne zapaštajući svoj osnovni poziv žene — majke.

8 marta proslavljen je u našem gradu kao dan osobite pažnje prema ženi — majci. Kroz priredbe i ručne radove rađene nevjestim rukama mališana, naši najmladi iz dječjih vrtića čestitali su svojim majkama Dan žena.

Također učenici škola i odrasli dali su izraze pažnje svojim majkama kroz poklon i čestitke. Delegati žena iz Socijalističkog saveza radnog naroda posjetili su svoje stare aktivistkinje, žene i majke naših palih drugova. Na blokovima Šubičevac i Grad pohvaljene su i nagrađene uzorne majke. Delegati iz Varoša I. i Šubičevca posjetili su odgojiteljice u dječjem domu »Petar Grubišić« i zahvalile im se na brizi za djecu roditelja stradalih u ratu. U ponedjeljak navečer u čast Dana žena održana je u prepunom Narodnom kazalištu svečana predstava »Kveji-Lan«.

Bogat program u Rogoznici

Žene Rogoznice na najsvečaniji način proslavile su 8. marta — Dan žena. Na priredbi je drugarica Tonča Lušić održala prigodni referat, a zatim je izveden kulturno-umjetnički program.

Omladinke i pionirke su vrlo skladno izvele ritmičke vježbe koje je sa puno smisla sastavila i uvježbala drugarica Savka Lušić. Prisutni su toplo pozdravili igrokaz »Majka Dana« od Pavičića. Na kraju su pionirke u narodnim nošnjama recitirale dvije pjesme.

Za priredbu je vladao velik interes kod mještana, a osobito su majke bile zadovoljne gledajući nastup svoje djece.

Nakon izvedbe programa održana je zabava koja je potrajala do kasne večeri. I. G.

U Vodicama 800 mještana na priredbi

Uoči Dana žena u Vodicama je održana veoma uspješna akademija na kojoj su nastupili uglavnom učenici osmogodišnje škole. Izvedbi je prisustvovalo preko 800 mještana.

Program je bio veoma bogat i raznolik, a u njemu je učestvovala i mjesna glazba što je i uveličalo ovu proslavu.

Drugarica Cvija Dunat pročitala je na akademiji referat, te na kraju pozvala žene da se u buduću još više založe na odgoju svoje djece. M.

Svečana akademija u Lozovcu

7. o. mj. žene Lozovca organizirale su svečanu akademiju u čast Dana žena. Na akademiji je drugarica Marija Družić održala prigodni referat, a nakon toga je izveden kulturno-umjetnički program.

Mnoštvo naroda, koji se sakupio na proslavi, toplo je pozdravilo izvađače programa. Nekoliko pjesama otvirao je tamburaški zbor kojemu je to bio prvi javni nastup.

Politički život na našem kotaru

Korisna diskusija članova SK i SSRN sa područja općine Zlarin

119 delegata iz svih osnovnih organizacija SK sa područja općine, oko 50 članova SSRN, velik broj žena i starijih ljudi, vedro raspoloženje u dvorani, iscrpan izvještaj, neusiljena i konkretna diskusija, sve to je karakteristika godišnje konferencije SK općine Zlarin koja je održana 7. o. mj.

Netom je drug Ante Kazija, sekretar općinskog komiteta SK završio izvještaj počela je diskusija. Iznašaju se slabosti organizacije u Kapriju. Jedan oštro osuđuje djelovanje Dilasa, drugi govori o nedisciplini članova SK u Prvić Luci, a treći iznosi stanje u omladinskoj organizaciji Zirja koje ne zadovoljava. I tako redom. Delegat iz Prvić Luke ističe značaj odgoja djece i rada članova SK u društvu »Naša djeca«. Neki pak napominju da se članovi SK ne bore protiv raznih poroka kao što su kartanje i prekomjerno uživanje alkohola. Mnogo se tih pitanja razmotrilo u diskusiji. Moglo se čuti kako jedan veli da je prosvjetnim radnicima potrebna veća podrška u njihovom radu na polju prosvjete i kulture.

Javio se za riječ i drug Frane Kursar, član SSRN. Ne slaže se sa odnosom prema onim ženama, članovima SK koje su uslijed brojne djece manje aktivne. Dalje veli, a ujedno i osuđuje da na sastancima Socijalističkog saveza, pojedinim akcijama i predavanjima nema mnogo članova SK. S pravom je postavio pitanje: čemu sve to kad je i njemu, koji nije član SK, do-

bro poznato da je komunistima mjesto u SSRN. Drug Kursar nadalje ističe činjenicu da neki članovi SK nisu raščistili sa religijom, te smatra da je to posljedica slabog ideološko-političkog djelovanja kako pojedinaca tako i organizacije.

Drug Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SK također je sudjelovao u diskusiji. Delegati, a i ostali pažljivo su pratili njegovo izlaganje. Nakon osvrta na međunarodne političke događaje drug Škarica je istakao da je ideološko-politički rad jedan od najvažnijih i o njemu bi trebale da organizacije povedu veću brigu i ne samo one već i svaki član SK. Navodi kao ozbiljan problem organizacije što

Na godišnjem sastanku SK prisustvao veći broj članova SSRN

Prošlih dana održana je u Vodicama godišnja konferencija organizacije SK, na kojoj je prisustvovao veći broj članova SSRN. U referatu sekretara Lasa Rude istaknuti su uspjesi, koje je postigla organizacija kroz proteklu godinu. Ne samo u referatu, nego i kasnije u diskusiji druga Alfirev Rudolfa, člana kotarskog komiteta, ponovo se govorilo o radu III. plenuma CK SKJ i o shvaćanjima Milovana Dilasa, koja se suprostavljaju političkoj liniji VI. kongresa SKJ

U diskusiji i izlaganjima članova Saveza raspravljalo se i o slabostima rada Saveza. Odgo-

se ne prati naša štampa. Također je problem i proširenje organizacije novim mladim članovima. Između ostalog, on je na kraju iznio nužnu potrebu jačeg aktiviziranja članova SK u masovnim i društvenim organizacijama.

Na kraju ove uspjele konferencije izabran je novi općinski komitet od devet drugova. Doinjeti su zaključci za buduću rad i uz oduševljeno odobravanje prisutnih upućeni su pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću.

Neposredno nakon konferencije održan je sastanak novog općinskog komiteta na kojem je za sekretara izabran drug Ante Kazija.

vornost članova Saveza nije došla do punog izražaja kroz rad društveno političkih organizacija u mjestu. Naročito je istaknuta nedovoljna pomoć Saveza NO-u općine i društvu »Partizan«, kao i drugim organizacijama, u kojima bi komunisti trebali biti pokretači i nosioci političkog rada. U diskusiji su učestvovali i članovi SSRN.

Na konferenciji je izabran novi sekretarijat od pet članova i to: Rude Lasan, Vitomir Šprljan, Josip Miliša, Mitar Birin i Martin Jurić, te 10 delegata za kotarsku konferenciju SK. Upućeni su telegrami CK SKJ i CK SKH.

U Skradinu je bilo najviše riječi o radu članova SK u masovnim organizacijama

Kao svake tako i ove godine sastali su se komunisti Skradina, da na godišnjem sastanku analiziraju svoj rad kroz proteklu godinu.

Nakon podnesenog izvještaja o radu organizacije, koji je podnio sekretar Mirko Bukić, razvila se dosta živa diskusija. Najviše je bilo riječi o radu komunističkih masovnih organizacija, njihovoj aktivnosti uopće, te o ideološko-političkom razvitku članova. U tim pitanjima su zabilježeni slabi rezultati organizacije kao cjeline, dok iznimku čine pojedinci, koji su se zalagali prema svojim mogućnostima i sposobnostima.

Na skupštini je dalje konstatirano, da se kod pojedinaca tu i tamo zapažaju stare metode rada. Takvi komunisti još nisu shvatili prekretnicu u radu SK poslije VI. kongresa, nisu shvatili svoju novu komunističku ulogu u našem društvu, u masovnim organizacijama. Nisu shvatili da komunisti nemaju ništa da rade »začahureno«, za »sebe«, već da je njihov rad ustvari rad u masovnim organizacijama. Još pojedini komunisti žele da se na »veliko« razlikuju od ostalih građana, tražeći i neke privilegije, ili prije postavljaju da im se da taj privilegij, pa da će on-

da raditi tamo gdje treba. Takve pojave je naš SK pravovremeno otklonio.

Medu komunistima u Skradinu imamo pojavu da pojedinci nisu ni članovi organizacije SSRN, a neki to čak energično odbijaju. Pitamo se ovdje — istakao je jedan od diskutanta — tko je bolji, ili onaj član SSRN koji je aktivan u svojoj organizaciji, ili onaj komunisti koji unutar svoje organizacije nema šta da radi a ne će da radi ni u SSRN, jer nije njegov član. Odgovor je jasan. Diskutanti su istakli da se kod takvih članova SK postave dva pitanja: ili zbaciti pasivnost, ili izići iz organizacije. Ako pogledamo da organizacija u Skradinu broji 49 članova, a sve organizacije, osim nešto SSRN, takorekuci spavaju, onda je stvarno potrebno da se izvrši jedina analiza, pa tko želi i može da radi, neka se pokrene, a tko ne može ili ne će neka kaže. Na taj način će se dobiti točnija slika, tko radi a tko ne radi, i ne će se dogadati, kao prošle godine, da je organizacija više kažnjavala one koji rade (jedan slučaj), nego one koji se ne misle za rad organizacija u mjestu, i t. d. (takvi nisu uopće kažnjavani).

Niz sastanaka organizacija SK i SSRN na općini Rogoznica

Prošlih dana na području općine Rogoznica održano je nekoliko godišnjih sastanaka osnovnih organizacija SK, kao i SSRN.

Na godišnjem sastanku organizacije SK u Podorljaku, pored članova SK, prisustvovalo je i 68 članova SSRN. U diskusiji su se razmatrala mnoga pitanja koja su od velike važnosti za mjesto. Neki članovi SSRN su kritizirali nerad pojedinih članova SK.

U Podorljaku je prošlih dana održana i godišnja konferencija organizacije SSRN, kojoj je prisustvovalo oko 90 članova. Raspravljalo se o dobrovoljnim i nekim organizacionim pitanjima.

Godišnji sastanak osnovne or-

ganizacije SK održan je i u Dvornicama, ali zbog loših priprema njemu je prisustvovalo samo desetak članova Socijalističkog saveza.

Na tim sastancima organizacije SK izabrale su nove sekretare i delegate za kotarsku konferenciju SK. Na godišnjim sastancima organizacije SSRN izabrale su nova rukovodstva.

LUTRIJA SINDIKATA

U nedjelju 14. o. mj. u 10 sati prije podne izvršit će se u dvorani MSV izvlačenje zgoditaka velike lutrije sindikata.

Rezultati izvlačenja bit će naknadno objavljeni u našem listu.

Dalje je bilo riječi i o ideološko-političkom uzajanju, gdje je konstatirano da je na tome polju malo učinjeno. Održano je svega deset predavanja iz materijala VI. kongresa SK i jedno proučavanje pisma CK SKJ donesenog na II. plenumu prošle godine. Konstatirano je da je materijal za ideološko-političko uzdizanje tu, da nije potrebno za njim tragati, već se samo trazi dobra volja i zalaganje. Bio je riječi i o općeobrazovnom uzdizanju članova SK. Kroz proteklu godinu je na jednom sastanku donesen zaključak da se pri osmogodišnjoj školi osnuje općeobrazovni tečaj i da ga prema potrebi pohađaju i komunisti, ali je to ostalo na papiru. Nitko se nije javio.

Iako su rezultati rada, kako vidimo, slabi, ipak se osjeća da postoje komunisti u Skradinu. Tu sliku uvijek stvaraju uglavnom samo isti drugovi. Ne zapaža se djelovanje organizacije kao cjeline.

Još na početku diskusije određena je komisija koja je pratila diskusiju. Na osnovu iste komisija će prema konkretnim prijedlozima donijeti zaključke za buduću rad organizacije.

Za sekretara organizacije izabran je drug Josip Jurić, učitelj osmogodišnje škole, a za zamjenika drug Mirko Bukić. Izabrao je sedam delegata za kotarsku konferenciju SK.

Na kraju je potrebno istaći i stav organizacije o slučaju Milovana Dilasa. O tome je najviše govorio drug Ivan Babić, koji je u kraćim crtama okarakterizirao stav i namjere M. Dilasa, koji je, kako je istakao drug Ivan Babić, imao namjeru da se jednog dana dočepa položaja »šefa države«. Dilas je teoretizirao, a u praksi vrlo malo i ništa radio. Zato i nije čudo da je, baveći se suhom filozofijom, bez primjene u praksi, dospio tamo gdje mu je mjesto. Drug Babić je istakao potrebu što boljeg proučavanja materijala III. plenuma CK SKJ.

J. Jurić, učitelj

IZ RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

SEMINAR ZA EKONOMSKO OBRAZOVANJE RADNIKA

Radničko sveučilište osnovano pri Mjesnom sind. vijeću Šibenik organiziralo je nekoliko seminara za radnike i službenike. U ovom članku želim kazati nekoliko riječi o seminaru za ekonomsku naobrazbu za radnike i službenike metalne i metalurškijske struke koji je trajao 3 mjeseca (četiri sata tjedno) a koji uskoro završava. Razvoj do-

gada u našem socijalističkom životu, a posebno masovno učesće radnih ljudi u upravljanju poduzećima preko radničkih savjeta nameće potrebu da se svladaju mnoga znanja, kako bi proizvođači mogli zaći u sva pitanja koja se tiču rada i prosperiteta poduzeća.

Koristeći iskustva rada Radničkog sveučilišta u Zagrebu o-

vo sveučilište je radilo u seminaru po uzoru rada tog Sveučilišta. U prvom redu slušači su se prijavljivali posve na dobrovoljnoj bazi, iako se težilo da budu zastupljena sva poduzeća spomenute djelatnosti. Nastojalo se da broj slušača ne bude veći od 30, da bi predavanja kao i diskusija dobili intimniju atmosferu, kako bi se moglo najviše crpiti koristi od predavanja. Tako je ovaj seminar organiziran i tako je djelovao. Održano je 26 sati predavanja i oko 20 sati diskusije. Na ovim predavanjima je obrađeno 12 tema sve sa područja rada i upravljanja u poduzećima na svim sektorima. Osam drugova predavača na ovom seminaru su bili posve stručni ljudi, koji su po izvaji samih slušača bili veoma jasni i zanimljivi u izlaganjima, a čak u nekim slučajevima toliko interesantno obrađivali materiju predavanja da su slušači zatražili proširenje predavanja.

Ozbiljna manjkavost ovog seminaru je u tome, što nisu bila zastupljena sva naša vodeća metalurškijska poduzeća. Sindikalna podružnica tvornice aluminija i glinice Lozovac nije uspjela poslati ni jednog slušača, valjao je »Boris Kidrič« Ražine samo 2 slušača, a podružnice poduzeća »Dane Rončević« i »Elektrodalmacije« ni jednog.

Vrlo dobru agitaciju i organizaciju za ovaj seminar je provela sindikalna podružnica poduzeća »Velimir Skorpik«, is ovoj podružnici se ima u prvom redu zahvaliti za uspjeh ovog seminaru, jer je iz te podružnice bilo oko 16 redovitih slušača, a ostalo iz sindikalne podružnice tvornice elektroda i ferolegura, uključivši tu i dvojicu iz Ražina.

Svakako za buduću organizaciju sličnih seminara po sindikalnim podružnicama, trebali bi sindikalni aktivisti koristiti praksu predsjednika sindikalne podružnice »Velimir Skorpik«, koji je, osim dobre agitacije i organizacije u svojom poduzeću za ovaj seminar, uz sva ostala zaduženja, redovito pohađao ovaj seminar. A. Belamarić

resiranim, a u želji da mjerodavni faktori pristupe rješenju ovog pitanja na kojega Inspekcija rada svakodnevno nailazi, a koje do danas nije riješeno.

Lj.

Vatrogasno društvo u Šibeniku uspješno djeluje

5. III. o. g. održana je u Šibeniku IX. redovna godišnja skupština Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Društvo je kroz proteklu godinu postiglo mnogo uspjeha, koji su doveli do toga, da je ono postalo jedno od najboljih u Dalmaciji. Ono se, pored ostalog, brojtano povećalo, a u svom sastavu ima i pionirsku ekipu. Na podsaveznom i područnom takmičenju zauzelo je prvo mjesto a na republičkom prvenstvu u Zagrebu postiglo je najbolje rezultate u vježbama brzine. U toku prošle godine društvo je na 18 mjesta učestvovalo u gašenju požara, gdje je ukupno radilo

145 vatrogasaca. Utrošeno je 388 radnih sati. Na požaru, koji je izbio u Dubravi, veoma uspješno je sudjelovalo i žensko odjeljenje, koje je tom prilikom bilo i pohvaljeno od predstavnika Saveza DVD Zagreb druga Oprešnika. Među ostalima, istakle su se drugarice Mirjana Lambaša, Marija Petković, Neda Belamarić i Nevenka Frajković. Veoma uspješno gašenje požara bilo je izvedeno i u Mandalini, gdje je 10 članova pokazalo ogromnu neсебиčnost i požrtvovnost. Na tom gašenju osobito se istakao omladinac Stanko Bašić.

Ovo društvo je osobito polučilo velik uspjeh što je na tečaju, koji je bio održan od 3. do 18. kolovoza 1953. g. (prvi takav tečaj poslije oslobođenja u Dalmaciji) osposobljeno 14 članova za ispitano vatrogasaca i 7 za rukovodioce.

Zahvaljujući razumijevanju i pomoći NO gradske općine društvo je nabavilo potrebne sprave i ostalu opremu, što je uslovalo da se ono razvije u jak vatrogasni centar.

Na kraju je za uspješan rad odano priznanje komandiru čete drugu Josipu Žaji, koji je, pored ostalog, dosta pridonio stručnom uzdizanju postojećeg kadra, a isto tako i drugu Frani Crnogačić, koji je mnogo učinio da se društvo organizaciono učvrsti i financijski ojača.

Paško Luša

Mišljenje Inspekcije rada o slučaju Ive Grgasa

Stav socijalnog osiguranja u slučaju Grgas Ive izložen u članku »Malo dobre volje« objavljen u broju 81. od 24. II. 54. »Sibenskog lista«, koji se tobože temelji na važeće zakonske propise, po pravnom shvaćanju Inspekcije rada ne samo da je bez pravnog temelja, nego je i sasvim suprotan humanoj ulozi, koju socijalno osiguranje u današnjoj stvarnosti treba da ima.

Objašnjenje socijalnog osiguranja, da Brodogradilište »Velimir Skorpik« na dobivenu obavijest od strane prvostepene invalidsko-mirovinske komisije o potpunog nesposobnosti za rad Ive Grgas, nije smjelo sa istim raskinuti radni odnos, već da je trebalo sačekati suglasno mišljenje više invalidske komisije i odgovarajuće rješenje izvršnog odbora socijalnog osiguranja, nije na zakonu osnovano, jer ta navodna obaveza nije nigdje propisana.

Naše je mišljenje baš suprotno, naime da je na osnovu postojećih propisa tj. analognom primjenom čl. 88. toč. 6. Zakona o državnim službenicima, poduzetne radni odnos sa Ivom Grgas, čim je ovaj bio proglašen nesposobnim za rad, jer je ovdje nastupio slučaj, kad radni odnos prestaje nezavisno od volje radnika i poduzeća tj. uslijed liječnički utvrđene nesposobnosti za rad.

Takvog radnika poduzeće ne može zadržati u radnom odnosu, jer je on toliko bolestan, da se ne može oporaviti, niti može uopće da radi, dakle on je više nego bolestan, naravno prema nalazu prvostepene komisije, pa prema tome poduzeće ga ne može i ne smije zaposliti, jer bi to moglo izazvati štetne, a možda i kobne posljedice za zdravlje radnika. Nadalje, takav postupak poduzeća bio bi u suprotnosti sa osnovnim načelima našeg radnog zakonodavstva, odnosno bio bi protivan propisima o zaštiti rada, zdravlja i života radnika.

U koliko socijalno osiguranje posumnja na objektivnost nalaza prvostepene komisije i zatraži mišljenje više invalidsko-mirovinske komisije, radnik kao bolesno lice, po mišljenju Inspekcije rada trebao bi da ostane i nadalje na bolovanju do rješenja drugostepene liječničke komisije, isto kao i u slučaju kad radnik nakon raskinuća radnog odnosa sa poduzećem uslijed otkaza ako se zateče na bolovanju za vrijeme otkaza, ostaje i nadalje na bolovanju do ozdravljenja. Svako drugo rješenje, po

Grupa cigana opljačkala kuće u Brodarici

Veljače ove godine došla je grupa cigana u selo Brodarica kod Krapnja sa svojim kolima i konjima. Upali su u dvije kuće, gdje su zatekli samo domaćice. Neki cigani su domaćice zadržavali dok su se drugi prikrali u prostorije kuće te su sa otpiranim otvorili ormare i skrinje, u kojima je bilo razne robe, te zlata i novca. Sto im se je sviđalo to su uzeli i odnijeli. Domaćice nisu uopće znale da su im bili u kućama, već su primjetili tek nakon nekoliko sati da im nedostaje robe, nešto zlata i novca, te su stale plakati i ku-

kati. Zatim je ista grupa cigana upala u zaselak Mučići, gdje se ponovilo isto. Pitali su žene gdje su im muškarci iz kuća, a one im odgovorile da su na poslu u poduzećima ili u polju. Kad su to sve saznali, onda su neki od cigana počeli plesati, pjevati i drugo, čime su domaćici skrenuli pažnju, dok su oni drugi upali u kuće i uzeli nešto robe, zlata (prstenova i naušnica) i gotovog novca. Sve u svemu iz četiri kuće oko 180—200.000 dinara vrijednosti.

Još jedna uvjerljiva opomena našim lakovjermim domaćicama, Paško Luša

g r a d s k e v i j e s t i

SA VIII. GODIŠNJE SKUPŠTINE RKUD »KOLO«

Disciplina članova jedini faktor da zbor „KOLA“ zadrži naslov najboljega u zemlji

Pred oko stotinjak članova RKUD »Kolo« održana je prošle nedjelje poslije pune dvije godine godišnja skupština ovog najmasovnijeg kulturno-umjetničkog društva u gradu.

U iscrpnom izvještaju, koji je podnio tajnik društva drug Kreše Crnogača, iznijeti su uspjesi postignuti u proteklom razdoblju kao i nedostaci koji se ne mogu opravdati objektivnim razlozima. Oni su rezultat aljkavog rada većine članova dosadašnjeg upravnog odbora. Gotovo ništa nije učinjeno na uzdizanju ideološko-političkog nivoa brojnog članstva, iako su za to bili osigurani i predavači. Vokalna sekcija, jedna od najaktivnijih odlaskom stručnog dirigenta prof. Tomislava Adamića prestala je radom krajem 1951. godine. Društvo je skoro dvije godine vodilo uporno borbu da ovoj sekciji osigura stručnog rukovodilca. Zahvaljujući razumijevanju i pomoći narodnih vlasti društvo je u drugoj polovici prošle godine dobilo veoma agilnog i sposobnog stručnog dirigenta druga Stanka Viličića. Rad je u ovoj sekciji ponovno pokrenut. Sekcija je popunjena mladim snagama. Učestali su i nastupi među kojima je nesumnjivo najuspješniji onaj u Splitu, koji je održan prigodom proslave 10-god. osnivanja VIII. korpusa. Međutim, kada se očekivao pun zamah u radu ove sekcije, nedisciplinava većeg broja članova (neredovito pohađanje proba) umnogome je zakočila daljnji normalan rad. Ovo u toliko više zabrinjava danas, kada društvo vrši pripreme oko proslave 30-godišnjice aktivnog rada našeg poznatog kompozitora Jakova Gotovca, koji je baš u Šibeniku započeo svoju bogatu

muzičku djelatnost. Od skoro stotinu pjevača mješovitog zbora taj se broj u posljednje vrijeme smanjio na nekih pedesetak, što u ni kojem slučaju ne služi na čast ovom renomiranom zboru.

I rad folklorne i baletne sekcije je u posljednje vrijeme potpuno zamro, iako postoje svi povoljni uvjeti: dovoljan broj rekvizita kao i stručni rukovodilac. Obzirom na to ove bi sekcije, pored vokalne, trebale biti najaktivnije.

Jedini izuzetak čini dramska sekcija, koja je u relativno kratkom razdoblju uvježbala dva kazališna komada: »Žuto dugme« od F. Hadžića i »Klupko« od P. Budaka. Zahvaljujući režiseru Z. Jelačiću a nadasve uzornim članovima glumačkog kadra oba ova komada s velikim interesom su primljena kod šibenske publike. I pored velikih materijalnih izdataka može se slobodno reći, da društvo ima sve uvjete da i dalje gaji ovu sekciju. Međutim neočekivano je iskrsao jedan težak problem, koji treba čim prije riješiti. Naime, uprava Narodnog kazališta, gdje ova sekcija inače nastupa, vrši naplatu usluga koje su izražene u visokim cijenama (za dvije probe i jedan nastup 22.400 dinara) a što ni jedno amatersko društvo u gradu nije u stanju isplatiti. Do čega ovo dovodi jasno je svakome. Postupak od strane uprave kazališta prema jednom amaterskom društvu je upravo neshvatljiv i za svaku osudu.

Od prošle godine u sastavu društva djeluje tamburaška sekcija. Ona danas broj oko 20 omladinaca, koji su u sklopu društva već jednom i javno nastupili.

Pored kutića, za koji se ne može reći da je do danas opravdao svoje postojanje, društvo je dobilo nove prostorije za rad vokalne i dramske sekcije. Gotovo sve zidarske, stolarske i manuelne poslove izveo je na dobrovoljnoj bazi jedan dio članstva. Na ovim radovima, pored ostalih, najviše se istakao inače aktivni član vokalne sekcije drug Krste Dedić. Vrijednost tog dobrovoljnog rada kao i pomoći koju je ukazalo građevno podu-

zeće »Rad« i zidarski majstori Mile Perišić, Mirko Kalauz i Ante Dunkić te Mate Komar, iznose oko 853.000 dinara.

U diskusiji, koja je u priličnoj mjeri, osim izlaganja diskutantata drugova P. Zlatopera, K. Crnogača, S. Viličića i T. Krnić, promašila svoju pravu svrhu, iznijeto je nekoliko prijedloga kako da se poboljša rad u pojedinih sekcijama. Nakon što je donesen plan rada za ovu godinu u veoma živoj atmosferi izvršeno je biranje novog upravnog odbora na čelu sa predsjednikom drugom Crnogača Krešom. Za potpredsjednika je izabran prof. Slavko Grozdanić, za tajnika Pere Zlatoper, a za blagajnika Josu Guberina. Na kraju je od svih prisutnih odano puno priznanje drugu Kreši Crnogači za njegov nesebičan rad u društvu.

J. J.

RAD NARODNOG SVEUČILIŠTA

Velik uspjeh predavanja o raku

U prepunoj dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća dr. Petar Rafaeli održao je 7. o. mj. popularno predavanje o raku.

Predavač je istaknuo teškoće s kojima se nauka danas bori da bi pobijedila tu strašnu bolest. On je realno prikazao dosadašnje uspjehe nauke, i ne upuštajući se u suvišna proročanstva istaknuo, da je već danas u većini slučajeva liječenje raka uspješno, pod uvjetom, da bolesnik navrijeme potraži liječničku pomoć.

Tim kvalitetnim predavanjem Narodno sveučilište opet je naštimano.

Kopaju se temelji za gradnju stambenog bloka na gradskoj obali

Na obali Oslobođenja nastavljaju se radovi na podizanju stambenog bloka. Upravo se vrši iskop temelja za zgrade u kojima će biti smještena kavana i kinodvorana. Istovremeno s ovim radovima završava se fugiranje Knezeve palače.

Za pokretanje omladinskog časopisa

U mnogim našim gradovima izlaze književni časopisi, čije stupce ispunjavaju radovi naše omladine. Neki od njih imaju iza sebe bogatu i slavnu tradiciju. O njima se i naša dnevna štampa (čak i naš najčitaniji list »Borba«) pohvalno izražavala.

Smatram, da i u našem gradu postoje svi uvjeti za pokretanje jednog književnog časopisa na čijim bi stranicama naša omladina objavljivala svoje literarne priloge; pjesme, razne prozne sastave, reportaže, kritičke osvrtne i događaje iz kulturnog života našeg grada.

Svojevremeno je u našem gradu bio pokrenut časopis literarne sekcije OKUD-a »Miro Višić«, ali je on (koliko ja znam) već poslije prvog broja prestao izlaziti.

U uvodnoj riječi tog časopisa pisalo je: »Ovu težnju (t. j. težnju za literarnim stvaranjem), bez svake sumnje, najjače osjeća mladost, ona mladost koja je s najvećim zanosom pozdravila ovo prelomno doba u historiji naših naroda, i koja danas, bez

brige i straha na pojavu, čudovišne »brkate sfinge« izgrađuje socijalizam u svojoj zemlji. Njeni stvaralački napori, iako do danas skromni, na polju nauke, umjetnosti, a napose književnosti, rastu iz dana u dan, iz godine u godinu... A da bi se pospješio taj rast, to stvaralaštvo, i da bi, najzad, omladina mogla ugledati sebe u ogledalu stvarnosti, treba joj, bez ikakva odlaganja, pružiti i ovu neophodnu potrebu: »časopis!«

No, međutim, i pored onog »bez ikakva odlaganja« (a to je bilo još 1951!) omladina našeg grada ostala je do dana današnjega bez takvog časopisa. O važnosti i koristi ovog časopisa mislim da nije potrebno govoriti.

Povodom pokretanja časopisa razgovarao sam s mnogim svojim drugovima, srednjoškolicima. Svi su oni oduševljeni ovim prijedlogom. Čini mi se da isto tako misli velik broj omladinaca našega grada.

Iz svega ovoga možemo izvući zaključak, da bi o ovom prijedlogu trebale da prodiskutiraju sve zainteresirane društvene organizacije i ustanove, kako bi mogle ispuniti želju najnaprednijem dijelu naše omladine. Gladović Veselin - gimnazijalac

UREĐENJE GRADA

Poznato je svima građanima, a i onima koji izvana dolaze u naš grad, da je mnogo učinjeno za uređenje i uljepšavanje grada. Ali još ima upadljivih nedostataka u nekim manjim ulicama, kao što su: ulica koja presjeca »Lenjinov put« u Dragi i to donji dio ispred pekarnice »Rapo«, te neke male ulice od »Prominske« koje vode prema groblju.

Izgleda kao da se na te ulice zaboravilo, a s malim izdacima moglo bi ih se dovesti u ispravno stanje.

Dobronamjerni građanin

Nova uprava društva Subićevac

U prisustvu 16 prijatelja zelenih površina društvo »Subićevac« održalo je prošlog četvrtka svoju godišnju skupštinu. Steta što su ostali prijatelji zelenih površina nekako prešli preko te skupštine.

Za predsjednika društva izabran je barba Ante Frua, jedan od najstarijih i najzaslužnijih članova »Subićevca«, za potpredsjednika drug Đuro Veleglavac, za tajnika drug ing. Milan Lalić, te još šest članova uprave.

Uprava je 9. o. mj. održala sjednicu na kojoj je prihvatila perspektivni i ovogodišnji plan društva. NO-u gradske općine bit će predloženo da se u ovoj godini izvedu radovi na popravljanju nekih puteva na »Subićevcu«, da se izgradi novo dječje igralište i otvori buffet na tvrđavi, kao i da se potpunije riješi pitanje čuvara.

Šibenik kroz tjedan

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera švicarskog filma — KRALJ KUGLASA — Dodatak: Utrke sa zaprekama. (10.—12. III.)

Premijera američkog filma — CIRANO DE BERGERAC — Dodatak: Filmske novosti br. 7. (13.—18. III.)

SLOBODA: njemački film — MAJA POD VELOM — Dodatak: Moj rodni kraj. (10. do 12. III.)

Američki film u bojama — KROZI MISSOURI — Dodatak: Zagorje slavi. (13.—16. III.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši II. narodna ljekarna — ulici Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Ante, sin Andrije i Josipe Sižgorić; Ante, sin Ante i Ljiljane Milin; Mirko, sin Ivana i Matije Vukšić; Veljko, sin Ljube i Mare Zečević; Nevenka, kći Vice i Milene Grbelja; Zvonimir, sin Spire-Bogde i Stanislava Zaničević; Branka, kći Blaženka i Zorke Vudrag; Lovorka, kći Ljubomira i Milke Kostanić; Dragan, sin Mile i Savke Golić; Milenko, sin Petra i Milke Perišić; Jagoda, kći Stipe i Tatjane Markovina; Mile, sin Nedjeljka i Stane Minga; Zivana, kći Nikole i Vukosave Severdija; Ljubinka, kći Ljubomira i Katice Jelovčić; Živko, sin Ante i Matije Polić; Franjo, sin Milana i Marije Jakić; Sime, sin Dane i Kate Mikulandra; Nina, kći Borisa i Stane Kapeli; Davorka, kći Ante i Marije Domazet; Josu, sin Stanka i Janje Svračak i Ida, kći Josipa i Tone Burica.

VJENČANI

Jelovčić Blaž, pomorac — Jelovčić Levantina, domaćica; Gracin Jere, trg. poslovođa — Munder Stefanija, domaćica; Jakovčev Stjepan, ml. knjigovođa — Žurić Nada, domaćica; Rude Nikola, pekar — Periša Majda, domaćica; Čubrić Josu, skladištar — Debak Ivanica, radnica i Lavić Marko, stolar — Skočić Slavka, domaćica.

UMRLI

Markov Ojdana Milanova, stara 15 dana.

NOVI NAZIVI ULICA

Nedavno je NO gradske općine donio odluku o izmjeni naziva ulica, trgova i stepeništa na području grada. U vezi s tim ovih se dana na nekim ulicama postavljaju kamene ploče s novim nazivima, dok se na drugima pak vrši bojadisanje natpisa. Predviđa se da će do polovine ovog mjeseca radovi biti u potpunosti dovršeni.

SPLETKA I LJUBAV

Schillerova tragedija na pozornici šibenskog kazališta

Napokon smo mogli, izišavši iz kazališta, reći: gledali smo ove sezone jednu dobru predstavu. Doduše Schillerov tekst, s obzirom na njegov romantični sadržaj, koji ne silu gledaoce na naročito duboko razmišljanje (što ne znači da je bez dubine), pun jakih i uzburkanih strasti, od uzvišene ljubavi i samoodricanja do bezgranične pokvarenosti i podlosti, zahvalan je materijal, kako za redatelja, tako i za glumce i može se prilično sigurno računati na željeni efekt kod publike. Ali to ne znači, da on pred izvađače ne postavlja i te kako velike zahtjeve. Redatelj može lako zanijeti, pa da predstavu pretvori u tzv. kič, sentimentalnu melodramu, kakve često gledamo naročito u američkim filmovima, a kojih je jedina svrha da natjeraju gledaoce na suze na oči. Interpretator svakog lika u komadu trebao je da duboko i studiozno zahvati svoju ulogu, jer svaka predstavlja snažan karakter, bilo pozitivan ili negativan. Moramo priznati da smo, s obzirom na zadnje predstave, s priličnom skepsom očekivali izvođenje »Spletke i ljubavi«. Ali doživjeli smo vrlo ugodno iznenađenje. Gledali smo predstavu, koja nas je neobično zadovoljila.

Redatelj Mirko Merle može biti zbilja zadovoljan s ovom svojom svakako najuspješnijom režijom u Šibeniku. Realizaciji ovog velikog Schillerovog djela on je prišao oprezno. Osjetili smo, a smatramo to jedino ispravnim, da je težiste radnje postavio, ne na nesretnu ljubav Lujze i Ferdinanda, već na isticanje pokvarenosti, moralne nakaradnosti i bijede, sredine, koja je prouzrokovala njihovom nesretnu sudbinu. Ne navući kod gledaoce suze nad nesrećom ljubavnika, već izazvati revolt protiv uzročnika njihove nesreće. Opsežno križanje tek-

sta, koje je redatelj izvršio, nije ništa umanjilo njegovu vrijednost, već je samo spriječilo mogućnost razvučenosti radnje. Redatelj je nastojao da se izbjegne svaka nepotrebna patetičnost, kao i deklamatorske tendencije, koje kod nekih glumaca postoje, i da dađe što realističniju predstavu. Fino gradiranje radnje, koja se kreće u crescendo prema naročito snažnim dramskim momentima, podržavalo je utisak napetosti i uzbuđenja. Neke sitnije nedostatke, koji doduše nemaju bitnog utjecaja na izvedbu u cjelini i njen uspjeh, a za koje krivica možda i nije samo na redatelju, možemo samo spomenuti, kao, na pr., neugodno duga pauza između predigre, koja nam vrlo lijepo dočarava građanski štimung u domu Millera, i prve slike, zatim neke nespretnosti pri ulazanju i izlaženju, potpuno isti mizanscen na početku obih slika kod Lady Milford, njezin isti kostim u obim slikama (što je i u vezi s tekstom nelogično), nespretno baratanje sa svjetlom, naročito u zadnjoj slici i t. d.

Uspjehu predstave svakako su pridonijeli mnogo i članovi glumačkog ansambla, koji su s mnogo ozbiljnosti i zalaganja prišli realizaciji svojih uloga. Moramo priznati da nismo navikli da često vidimo u jednoj predstavi toliko dobrih ostvarenja.

Ivan Gorski pokazao nam je kvalitete jednog rutiniranog glumca, koji zna što hoće i kako će provesti ono što hoće. Njegov predsjednik von Walter, uza svu mimoću i hladnoću s kojom je donesen, nije ostavljao nikakve sumnje u svojoj izopačenosti, koja ne preza ni od kakvog zločina. Sve je to on postigao bez velikih gesta, fino i odmjereno.

Glavno što možemo i želimo da istaknemo

kod Zvonka Jelačića, koji je interpretirao Ferdinanda, jest njegovo pozitivno nastojanje da izbjegne svojim manirima i neobuzdanom intenzitetu, kojima je podlijezao u dosadašnjim ulogama. Uspjevši prilično u tome, on je dao besumnje svoje dosad najbolje ostvarenje na našoj pozornici. Kako u momentima punim finog lirizma i osjećajnosti, tako i u jakim dramskim sukobima, on nas je ovog puta zadovoljio. Možda je u prvoj slici bio pomalo blijed, a u zadnjoj na momente neuvjerljiv, ali to vrlo malo djeluje na njegov uspjeh.

Uspriješno pretjeranoj razmahanoosti, koja teško da odgovara i pristaje dvorskom maršalu von Kalbu, Josip Vikario može i ovu ulogu uvrstiti u svoje uspjelje.

Josipa Grgurića vidimo prvi put na našoj sceni u jednoj većoj roli i moramo priznati da nam je priredio neobično ugodno iznenađenje. Svojom vrlo ugodnim organom, savršenom dikcijom, finom i diskretnom ironijom, koja karakterizira pokvarenost i perfidnost Wurma, dosljednošću od početka do kraja, on je dao kreaciju, kakvu smo dosad vidjeli samo na velikim pozornicama. Majstorskim diktiranjem fatalnog pisma Lujzi on nas je upravo oduševio.

Vrlo teška i složena, ali i neobično zahvalna i lijepa uloga gradskog glazbenika Millera, postavljala je pred Alberta Druitera velike zahtjeve. Dati u isto vrijeme čovjeka punog građanskog osjećaja časti i poštenja, ali i podložnosti, skrajnje ljubavi prema kćeri, ali i nepopustljivosti prema njoj ljubavi, izraziti njegove teške unutarnje borbe, duboke boli, nije bio nimalo lak posao. Iako se osjećao veliki napor Druitera, da ovu ulogu svlada, čini nam se, da je ona ipak prevazilazila njegove mogućnosti. Njegov Miller nas je ostavljao prilično hladnim, što je najbolji dokaz za to.

Kreše Zorić je malu, ali lijepu ulogu kneževog sobara, donio tako proživljeno, da je

dirnuo gledaoce.

Neva Belamarić uspjela je da ulogu kneževke milosnice Lady Milford donese vrlo proživljeno i čuvstveno. Bogatim eksterijerom, aristokratskim manirima, vrlo dobrim glasovnim modulacijama, ona je vjerno prikazala lik moćne, ali nesretne kurtizane. Jedino bismo joj mogli prigovoriti izvjesno pomanjkanje intenziteta u VII. slici, kada smo na momente imali utisak da nije davala dovoljno maha svojim osjećajima, kao da ju je nešto u tome sputavalo.

Nesretnu Millerovu kći Lujzu tumačila je Greta Merle. Uspriješno neospornih kvaliteta, koji su naročito došli do izražaja u predzadnjoj i zadnjoj slici, ne možemo reći da nas je njezina igra u potpunosti zadovoljila. Možda nam je smetalo što smo istu glumicu nedavno gledali kao Kvej Lan, te smo kod Lujze u izvjesnim momentima čuli kvejlanske prizvuke, zatim mazno-djetinjasti kompleksi na koje smo navikli kod ove glumice, a kojih bi se ona trebala nastojati otresti. Nedovoljno proživljenost u nekim scenama nije uspjela da nadoknađi točno prostudiranim vanjskim izrazom, ali to ne znači da nije imala i vrlo dobrih momenta, od kojih njezina zadnja scena spada među uspjelje u čitavoj izvedbi.

Ivana Kuthy, interpretirajući Millerovu ženu, nastojala je da što vjernije prikaže podložnjački karakter ograničene građanske majke, što joj je u priličnoj mjeri i uspjelo.

U manjim ulogama nastupili su Ljilja Plavšić, Ante Balin i Ljubiša Krstić.

Što se tiče inscenacije, koju je izradio Nikola Lovrić-Caparin, moramo priznati da su vrlo ukusno djelovala stilizirane scene kod predsjednika i Lady Milford, dok je stan Millerovih izgledao stilski nejedinstveno. Kostimi su uglavnom odgovarali vremenu odigravanja radnje.

Kreditni za investicije u privredi prema novim propisima

Sjednica NO-a općine Šibenik-vanjski

Neka nam pomognu - početak čemo

(Nastavak sa 1. strane)
To bi naročito vrijedilo za naše privredne zadruge organizacije. Tu smo do sada imali situaciju da se je u većini slučajeva investiralo bez ikakvih elaborata i analiza. I na prvom konkursu imali smo situaciju da su neke zadruge organizacije s jedne strane podnašale samo molbu bez ikakvih priloga, a s druge strane te molbe su bile podnašane i poslije određenog roka. Ukoliko neka privredna organizacija nije uspjela prvi puta na konkursu, to ne znači da ta organizacija ne može da sudjeluje i drugi pa i treći puta na konkursu. Molbe, koje nisu odobrene na konkursu vraćat će se privrednim organizacijama s obrazloženjem radi čega nisu odobrene.

Izgleda da će se investicioni zajmovi za 1955. g. davati već pod konac jeseni ove godine, pa bi trebale one privredne organizacije, koje namjeravaju tražiti kredite, već sada misliti na to i početi s radovima na izradi elaborata.

Novina kod ovog načina kreditiranja sastoji se i u tome što se kod novih poduzeća, koja su u izgradnji ili kod novih pogona istodobno s odobravanjem investicionog kredita, odobravaju i krediti za stalna obrtna sredstva,

što do sada nije bio slučaj. Stalna obrtna sredstva daju se, dakle, također iz investicionih fondova. Nemoguće je, dakle, da je dno poduzeće otpočne s radom, pa makar bilo savršeno opremljeno, ako ne bi dobilo i stalna obrtna sredstva, koja stvarno imaju karakter trajnog ulaganja od strane zajednice, isto tako kao i ulaganje u osnovna sredstva.

Uredbom je predviđeno da banke daju kredite za investicije iz:

a) općeg investicionog fonda, koji se formira iz doprinosa koje poduzeća plaćaju u vidu kamate za korištenje osnovnih i stalnih obrtnih sredstava, kamate na dane investicione kredite i eventualno druga sredstva koja predvide savezni društveni plan,

b) investicionih fondova narodnih republika, autonomnih jedinica, kotara, gradova i gradskih općina s posebnim pravima. Ovi fondovi će se, izgleda, formirati uglavnom iz budžetskih sredstava, kao i kamate na zajmove koji se daju iz tih fondova, kao i od kamate na kredite za stalna obrtna sredstva koji su dani iz sredstava tih fondova.

Savezno izvršno vijeće propisat će, međutim, koja se sredstva uložena kod banke mogu upotrebljavati kao bankarska

dugoročna sredstva. Sama tehnika odobravanja tih zajmova sastoji se u tome, da kredite dobijaju oni zajmotražitelji koji su ponudili graničnu ili višu kamatnu stopu. Pod graničnom kamatnom stopom podrazumijeva se na jednom natječaju ponudena najniža kamatna stopa po traženim kreditima koji se mogu dati s obzirom na raspoloživa sredstva. Na primjer to izgleda ovako: banka iznosi na konkurs sredstava za ukupno dinara 1000, a poduzeća traže sredstva za ukupno dinara 2000 uz razne kamatne stope.

I. grupa poduzeća nudi kamatu od 5% tražeći kredita za dinara	300
II. grupa poduzeća nudi kamatu od 4% tražeći kredita za dinara	100
III. grupa poduzeća nudi kamatu od 3% tražeći kredita za dinara	300
IV. grupa poduzeća nudi kamatu od 2% tražeći kredita za dinara	600
V. grupa poduzeća nudi kamatu od 1% tražeći kredita za dinara	400

S obzirom da imamo raspoloživih sredstava samo za dinara 1000 i da se ne mogu zadovoljiti svi zahtjevi, to dobijaju kredite one privredne organizacije koje su ponudile 5 posto, 4 i 3 posto. Granična kamatna stopa je, dakle, 3% i po toj stopi banka će odobriti kredite svim privrednim organizacijama čiji su zahtjevi za kredit povoljno riješeni, a u našem primjeru to su poduzeća iz grupe I, II. i III., dok sva ostala poduzeća preko granice sredstava od dinara 1000 i koja su ponudila nižu kamatnu stopu ispadaju.

Čl. 29 Uredbe predviđa da banka može zaključenje ugovora o kreditu s privrednim, zadružnim i društvenim organizacijama uvjetovati davanjem garancija od strane kotara ili grada.

Davanje garancije od strane kotara-grada do sada nije počivalo na posebnim izdvojenim fondovima. Međutim, nova uredba o budžetu koja treba ove dane da izade, predviđa s kojim će sredstvima kotar-grad garantirati, pa se u vezi toga predviđaju:

1. posebni fondovi,
2. investicioni fond,

a u slučaju da ta sredstva nisu dovoljna, onda bi trebalo da služi 20% budžetskih prihoda kotara-grada. To nači, da će kotar-grad trebati voditi računa kome će ubuduće dati garanciju, jer će visina tih garancija trebati da bude u visini određenih fondova.

Stanko Luštica

NO GRADSKA OPĆINE - ŠIBENIK

RASPISUJE

Natječaj

ZA DIREKTORA SLASTIČARSKOG PODUZEĆA U ŠIBENIKU

UVJETI: kvalificirani ili visokokvalificirani radnici ugostiteljske struke, s najmanje 10 godina prakse. Plaća po dogovoru. Nastup službe odmah. — Kandidati trebaju uz molbu podnijeti i opširnu stručnu i ličnu biografiju. Rok dostave molbe 31. ožujka 1954. godine. Odjelu privrede NO-a gradske općine Šibenik.

NO GRADSKA OPĆINE - ŠIBENIK

RASPISUJE

NATJEČAJ

Za direktora ugostiteljskog poduzeća „JADRICA“ u Šibeniku UVJETI: Kvalificirani ili visokokvalificirani radnici ugostiteljske struke, s najmanje 10 godina prakse, odnosno apsolvanti srednjih ugostiteljskih škola ili trgovačkog tehnikuma, s najmanje 5 godina prakse, ili diplomirani ekonomisti s 3 godine prakse, uz poznavanje njemačkog ili francuskog jezika. Plaća po dogovoru. Nastup službe odmah. Kandidati trebaju uz molbu podnijeti i opširnu stručnu i ličnu biografiju. Rok dostave molbi 31. ožujka o. g., na Odjel privrede NO-a gradske općine Šibenik.

Narodni odbor općine Šibenik-vanjski na sjednici, koja je održana 26. II. o. g., razmatrao je neka aktualna pitanja i tom prilikom je donio nekoliko odluka i rješenja.

Odlučeno je, pored ostalog, da 2. svibnja, 27. srpnja i 9. rujna budu pazarni dani u Zatonu.

Također se raspravljalo o problemu prijevoza radnika iz sela do radišta u gradu. Taj problem je zaista težak na ovoj općini, jer velik broj radnika sa sela svakodnevno mora da propješači čak i do 14 km dolazeći u grad i vraćajući se kući u selo. Razmatrana je i mogućnost morskog prijevoza radnika iz Zatonu i Rasline. Međutim, nije donijeta neka konkretna odluka. Preko NO-a kotara, autotransportnog poduzeća i broderskog poduzeća »Dupin« ispitat će se mogućnost prijevoza radnika na ovoj općini.

Tako govore seljaci iz Čiste Velike povodom izgradnje nove školske zgrade.

Za vrijeme bivše Jugoslavije, kada sam bio još dijete, sjećam se da su seljaci tražili kod ondašnje vlasti da se u selu izgradi osnovna škola, a mi djeca smo se tome najviše veselili, da čemo biti njezini daci, te da čemo trebati ići 8 km do najbliže škole. Bilo je raznih obećanja da će se škola izgraditi. Obećanja je naročito bilo pred neke državne izbore. U selo su često dolazile neke komisije i inženjeri, kojima su seljaci spremali i dobre ručkove, ali uzalud je bilo sve to: škola se za bivše Jugoslavije nije ni počela graditi.

U selu postoji jedna oveća zgrada. Nije mi točno poznato čije je ona vlasništvo. U njoj se za vrijeme NOB-e sakupljala omladina i održavali sastanci. Kad je selo 1945. god. dobilo učitelja, u toj zgradi je održavana nastava za djecu a i tečajevi

Marko Biluš

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

GODIŠNJA SKUPŠTINA SD »MORNAR«

Plivači su bili najaktivniji

U nedjelju 7. o. mj. održana je redovna godišnja skupština SD »Mornar« najmasovnijeg sportskog društva u gradu.

Tek je prošla jedna godina od osnutka ovog društva, a ono je već dosad postiglo mnogo uspjeha. Pored dobivanja veoma prikladnih prostorija, koje su uz pomoć JRM prošle godine otvorene, a što je time stvoreno i važan preduslov za daljnji uspješan rad, ono je također, iako sa izvjesnim zakašnjenjem, izgradilo pokretno plivalište.

U protekloj godini najaktivniji su bili plivači, kuglaši i stolno tenisači. Ipak najviše uspjeha postigli su plivači, ne toliko u tehničkim rezultatima koliko u brojnim nastupima.

Oni su učestvovali gotovo na svim važnijim takmičenjima u zemlji. I vaterpolisti su, pored dvaju susreta u Šibeniku sa »Jedinstvom« iz Zadra i »Mladost« iz Bjelovara, a koji su se vidno odražali na populariziranju plivačkog sporta u gradu, nastupili i na republičkom takmičenju u

Zadru. Slab plasman vaterpolista na tom prvenstvu došao je kao rezultat nesistematskog treniranja, a kojem bi u buduću trebalo povesti veću pažnju. Da bi se to u potpunosti postiglo nesumnjivo je potrebno već sada osigurati jednog stručnog trenera. Ostali klubovi, izuzevši kuglanje i stolni tenis, nisu postigli zadovoljavajuće rezultate, za što treba tražiti uzroke u upravi pojedinih klubova, gdje je čitav rad bio sveden na nekolčinu drugova. Kraj takvog stanja i kod ovih drugova, koji su imali ljubavi za rad, nedostajalo je samoinicijative. Posebno je istaknuto da u streljačkom klubu isključivo djeluju pripadnici JRM, iako i za omladinu iz grada postoje povoljni uvjeti. Za dosadašnji uspjeh društva veliku pomoć pružio je NO gradske općine i Komanda garnizona JRM Šibenik.

Nakon iscrpnog izvještaja, koji je obuhvatio jednogodišnji rad pojedinih klubova, razvila se diskusija u kojoj su se mnogi diskutanti kritički osvrnuli na pojedine nedostatke unutar društva. Na kraju je izabran novi upravni odbor od 19 članova. Za predsjednika je izabran drug Paško Mijan, kapetan fregate.

— Fdk —

Šibenik - Radnički 4:0 (2:0)

U nedjelju 7. o. mj. odgrana je prijateljska nogometna utakmica između »Šibenika« i »Radničkog«, koja je završila pobjedom »Šibenika« s rezultatom 4:0 (2:0). Čist prihod s ove utakmice namijenjen je za podizanje spomenika nedavno nastradalom nogometašu NK »Primorac« iz Biograda n/m Kazimiru Dominiću. Pred oko 300 gledalaca sudio je dobro Vujić iz Šibenika. Zgoditke su postigli Vuković I. (autogol), Zorić, Đurić i Jelenković. »Šibenik« je u oba poluvremena bio premoćnija i bolja mom-

čad, koja je, da je bilo više snalažljivosti pred golom, mogla postići i veći rezultat. »Radnički« se predstavio kao borbeno ekipa, kojoj nedostaje realizator. Najbolji kod »Šibenika« bili su Jelenković, Čala i Đurić, a kod »Radničkog« su se svidjeli Breka, Vuković II. i Grbac.

Momčadi su nastupile u ovim sastavima:

ŠIBENIK: Bašić, Iljadica, Jelenković, Tambača, Erak II., Blažević (Čala) Erak I., Đurić, Zorić, Tedling, Cvitanović.

RADNIČKI: Breka, Mrnde, Tikulin, Vuković I., Vuković II., Grbac, Dobrijević (Goleš), Despot, Belić, Čala, Markušek.

Omladinski košarkaški turnir

U nedjelju 7. o. mj. odigrano je drugo kolo, u dvorani gimnazije.

U prvom utakmici sastale su se B ekipe gimnazije i DTO »Partizana«.

Tokom cijele igre vodila je ekipa DTO »Partizana«, koja je na koncu popustila i dozvolila ekipi gimnazije da je porazi sa 40:37.

U drugoj utakmici gimnazija A uspjela je pobijediti učiteljsku A sa tijesnim rezultatom 34:32.

Ni ovog puta DTO »Partizan« A nije imao jakog protivnika, te je poslije bolje igre pobijedio učiteljsku B sa 55:33.

Zaostala utakmica prvog kola između SD »Mornara« i DTO A.

»Partizana« B odigrana je u četvrtak 4. o. mj. Pobijedio je SD »Mornar« sa 37:31.

Poslije prvog kola vodi DTO »Partizan« A sa 4 boda, a slijedi ga gimnazija A sa istim brojem bodova, ali mnogo slabijom koš razlikom. Na tablici streljelaca vodi Jeličić (DTO »Partizan« A) koji je postigao 64 koša.

III. kolo odigrat će se u nedjelju 14. o. mj., kada se u dvorani gimnazije sastaju ovi parovi:

SD »Mornar« — gimnazija A, gimnazija B — učiteljska A i učiteljska B — DTO »Partizan« B.

Slobodan je DTO »Partizan« A.

M. Zečić

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din. 84.—, za pola godine Din. 168.—, za godinu Din. 336.—.